

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 6307
Tarih : 10-04-2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

16 Mart 1988 tarihinde Kürtlere karşı tarihin tanık olduğu en ağır ve en utanç verici insanlık suçlarından bir işlendi. Baas Rejimi güçlerince IRAK Kürdistan'ı Halepçe şehrinde kimyasal silahlarla Kürt halkı soykırıma tabi tutuldu. Kürtlere karşı 1986-1989 yılları arasında yürütülen Enfal Harekatı kapsamında 16 Mart 1988'de kimyasal gazlarla Halepçe Kentine yapılan saldırı sonucunda binlerce insanın yaşamını yitirmesinden dolayı Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından bu katliamın "Soykırım" olarak tanınması hakkında Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ve talep ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Dışişleri
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih :	13 Nisan 2020
Esas No: 2/2800	

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
10 Nisan 2020
Numara

10 Nisan 2020
643806

GENEL GEREKÇE

“Enfal Harekâtı” adıyla başlatılan; Kürtlere karşı işkence, idam, köylerin yıkılarak boşaltılması ve talan edilmesi ile devam eden harekât 1988 yılında bir insanlık suçu olan soykırımla zirveye ulaştı. Yeniden doğuşun ve özgürlüğün habercisi olan Newroz’a günler kala Halepçe semalarına ölüm bulutları çökmüştü. Bir bahar sabahı kimyasal silahlarla çoğu çocuk, kadın ve yaşlılardan oluşan tümüyle sivil, beş binden fazla insan katledildi, yedi binden fazla insan kalıcı şekilde sakat kaldı. Enfal Harekâtı süresince, 1986-1989 yılları arasında 150.000.den fazla Kürt katledildi.

Halepçede Kürtlere karşı kimyasal silahlarla Kürt halkına yönelik gerçekleştirilen eylemler soykırım suçunun tüm unsurlarını oluşturmaktadır. 1948 tarihli Birleşmiş Milletler (BM) Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılmasına Dair Sözleşmenin 2. Maddesine göre; “ulusal, etnik, ırksal veya dinsel bir grubu, kısmen veya tamamen ortadan kaldırmak amacıyla gruba mensup olanların öldürülmesi, grubun mensuplarına ciddi surette bedensel veya zihinsel zarar verilmesi, grubun bütünüyle veya kısmen, fiziksel varlığını ortadan kaldıracağı hesaplanarak yaşam şartlarını kasten değiştirilmesi...” gibi eylemler soykırım suçunu oluşturmaktadır.

Bu sözleşme hükümleri aynı zamanda soykırım suçunun faillerinin bir uluslararası ceza mahkemesinde yargılanmasını da öngörmüştür.

Kimyasal silahların kullanılması 1925 yılında, Cenevre Antlaşmasıyla yasaklanmış, daha sonra bir dizi başka sözleşme ile kimyasal silahların kullanılması savaş suçu olarak düzenlenmiştir. Öte yandan İnsani hukukun çerçevesini oluşturan dört Cenevre Sözleşmesinin ortak 3. Maddesi de; niteliği ne olursa olsun her türlü savaş ve çatışmada sivillerin ve sivil yerleşim birimlerinin askeri hedef olamayacağını düzenlemiştir. Kürt toplumu uluslararası hukukun en ağır suçları olarak düzenlediği savaş suçu, soykırım suçu ve insanlığa karşı suçların tümüne maruz kalmıştır.

Halepçe Katliamı Saddam Hüseyin rejiminin izlerinin silinmesi üzerine bağlı olarak 1 Mart 2010 yılında Irak Yüksek Ceza Mahkemesi tarafından “soykırım” olarak tanınmıştır. Bunun yanında Enfal Katliamı Britanya, İsveç ve Norveç tarafından da “Kürt Soykırımı” olarak tanınmaktadır.

Halepçe Katliamının Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından “Kürt Soykırımı” olarak tanınmasıyla dört parçada yaşayan Kürtler ve Türkiye halkları arasında dayanışma duygusu güçlenecektir. Bu anlamda Türkiye’de Halepçe Katliamı’nın “Kürt Soykırımı” olarak karar altına alınması insani, tarihi ve vicdani bir görevdir.

**Irak Kürdistan Bölgesi'nde Kürt Halkına yönelik gerçekleştirilen Halepçe Katliamı'nın
"Kürt Soykırımı" olarak tanınması hakkında Kanun Teklifi**

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-Türkiye Büyük Millet Meclisi; Irak'ta Saddam Hüseyin'in iktidarında, Baas Rejimi tarafından 1986-1989 yıllarında sürdürülen Enfal Harekatı kapsamında 16 Mart 1988 yılında kimyasal silahlarla yapılan Halepçe saldırısı sonucunda genç-yaşlı-kadın-erkek demeden 5 binden fazla Kürt'ün katledildiğini ve on binlercesinin de yaralandığını kabul ederek;Kürtlere yönelik soyca ortadan kaldırma saldırıları ve toplu sivil infazları içeren Halepçe Katliamı'nı "Kürt Soykırımı"olarak tanıır ve ilan eder.

MADDE 2-Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3-Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.